

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 К 022860 19 Кж
Бања Лука, 16.6.2020. године

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија др Вељка Икановића, као предсједника вијећа, Горане Микеш и Обрена Бужанина, као чланова вијећа, уз учешће записничара Софије Рибих, у кривичном предмету против оптуженог Ј.А., због кривичног дјела обљуба над немоћним лицем из члана 194. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног закона Републике Српске, одлучујући о жалбама окружног јавног тужиоца у Бањој Луци и браниоца оптуженог, адвоката мр Д.Б. из Б.Л., изјављеним против пресуде Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 К 022860 18 К од 09.4.2019. године, након одржане сједнице вијећа, којој су присуствовали републички јавни тужилац Бранко Митровић, оптужени и његов бранилац, донио је дана 16.6.2020. године

Р Ј Е Ш Е Њ Е

Уважава се жалба браниоца оптуженог Ј.А., укида пресуда Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 К 022860 18 К од 09.4.2019. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

О б р а з л о ж е њ е

Побијаном пресудом Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 К 022860 18 К од 09.4.2019. године, оглашен је кривим оптужени Ј.А., због кривичног дјела обљуба над немоћним лицем из члана 194. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног закона Републике Српске (у даљем тексту: КЗ РС) и осуђен на казну затвора у трајању од 5 (пет) година. На основу одредбе члана 62а. став 1. и 4. КЗ РС, оптуженом је изречена мјера безбједности забране приближавања и комуникације са малољетном оштећеном у трајању од 3 (три) године. На основу члана 108. став 3. Закона о кривичном поступку Републике Српске (у даљем тексту: ЗКП РС) оштећена је, са имовинскоправним захтјевом, упућена на парницу. На основу члана 99. став 1. у вези са чланом 96. став 2 тачке а), е) и ж) ЗКП РС, оптужени је обавезан да надокнади трошкове кривичног поступка у износу од 695,37 КМ и паушала у износу од 150,00 КМ.

Против наведене пресуде, благовремено, жалбе су изјавили окружни јавни тужилац у Бањој Луци и бранилац оптуженог, адвокат мр Д.Б. из Б.Л.

Окружни јавни тужилац у Бањој Луци је жалбу изјавио због одлуке о кривичној санкцији, са приједлогом да се преиначи побијана пресуда и оптуженом изрекне казна затвора у дужем временском трајању.

Бранилац оптуженог је жалбу изјавила због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, повреде Кривичног закона, одлуке о кривичној санкцији и трошковима кривичног поступка, са приједлогом да се побијана пресуда преиначи и оптужени ослободи од оптужбе или укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

У сједници вијећа, која је, одржана у складу са одредбом члана 318. став 1. ЗКП РС, републички јавни тужилац Бранко Митровић је изложио жалбу окружног јавног тужиоца у Бањој Луци, остајући код приговора и приједлога. Предложио је да се жалба браниоца оптуженог одбије, као неоснована. Бранилац оптуженог је изложила жалбу, те предложила да се жалба тужиоца одбије, као неоснована. Излагање браниоца, у цјелости је подржао оптужени.

Испитујући првостепену пресуду у вези са жалбеним приговорима, у смислу одредбе члана 320. ЗКП РС, одлучено је као у изреци овог рјешења из слjedeћих разлога:

Основани су аргументи из жалбе браниоца оптуженог, изнесени у прилог тврдњи да, у побијаној пресуди, супротно одредби члана 304. став 7. ЗКП РС, нису дати разлози за одбијање доказних приједлога одбране и тиме почињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС. Наиме, на главном претресу (дана 20.02.2019. године), одбрана је предложила да се изврши увид у службену забиљешку коју је сачинила вјештак тужилаштва, психолог В.Р., број Т13 0 КТ 0037494 17 од 23.02.2018. године, те да се овај вјештак непосредно саслуша, прецизирајући на које околности и из којих разлога се предлаже извођење овог доказа. Првостепени суд није уважио наведени доказни приједлог одбране, а у образложењу побијане пресуде нису дати разлози којима се руководио за овакву одлуку, у смислу одредбе члана 304. став 7. ЗКП РС. Тиме су у побијаној пресуди изостали разлози о одлучним чињеницама и почињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС, како се то, основано, указује жалбом.

Надаље, дајући разлоге за одбијање доказног приједлога одбране за саслушање свједока, малољетне оштећене, у побијаној пресуди (страна 28. пасус 1.), првостепени суд се позива на ограничење из одредбе члана 186. став 2. Закона о заштити и поступању са дјецом и малољетницима у кривичном поступку („Службени гласник Републике Српске“, број 13/10 и 61/13), којим је прописано да се дијете или млађи малољетник оштећен кривичним дјелом из члана 184. тог закона, може саслушати као свједок највише два пута, наводећи да је оштећена „више пута већ саслушана“, те да би поновно саслушање могло изазвати нове трауме.

Наведеном одредбом члана 186. став 2. Закона о заштити и поступању са дјецом и малољетницима у кривичном поступку, прописано је да се дијете или млађи малољетник оштећен кривичним дјелом из члана 184. тог закона, може саслушати као свједок највише два пута. Осим тога, цитираном законском одредбом је прописан и начин на који „тужилац или службено лице“ саслушавају овог свједока.

У конкретном случају, на околности извршења предметног кривичног дјела, а како то произилази из службене забиљешке Тима за приправност Ј.У. Центра за ... Б.Л. од 04.7.2017. године, обављен је разговор са малољетном оштећеном од стране социјалих радника тог центра, З.Б. и Д.Б., а затим је малољетна оштећена саслушана у МУП РС, Полицијска управа Б.Л., Одјељење за ... -Одсјек за ..., како то произилази из записника број 13-02/1-2-660/17 од 25.8.2017. године, са аудио визуелним записом.

Како саслушање малољетне оштећене, као свједока и као оштећене извршењем кривичног дјела из одредбе члана 184. став 1. тачка и) Закона о заштити и поступању са дјецом и малољетницима у кривичном поступку (обљуба над немоћним лицем), није спроведено два пута пред органима гоњења (овлаштено службено лице или тужилац) или судом у условима непосредности, то првостепени суд изводи погрешан закључак да је малољетна оштећена, као свједок у овом кривичном поступку „више пута саслушана“, те је слиједом тога и погрешно позивање у разлозима побијане пресуде на ограничења из одредбе члана 186. став 2. Закона о заштити и поступању са дјецом и малољетницима у кривичном поступку, по ком основу је одбијен овај доказни приједлог одбране. поступајући на овакав начин, одбрани није омогућено да испита свједока, малољетну оштећену на главном претресу, а она није два пута саслушана у смислу цитиране законске одредбе и тиме је повријеђено право на одбрану, те почињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС, на коју се, основано, указује жалбом браниоца оптуженог.

Цијенећи наведено, овај суд је уважио жалбу браниоца оптуженог, и на основу одредбе члана 329. став 1. тачка а) ЗКП РС, побијану пресуду укинуо и предмет вратио првостепеном суду на поновно суђење.

Како је жалба тужиоца изјављена само због одлуке о кривичној санкцији, а побијана пресуда је укинута и предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење, овај суд се није упуштао у оцјену основаности ове жалбе.

У поновном поступку, првостепени суд ће отклонити недостатке на које је указано овим рјешењем, у оквиру наведених битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачке к) и г) ЗКП РС, а затим, у складу са одредбом члана 295. став 2. ЗКП РС, оцијенити и све друге доказе спроведене на главном претресу, те донијети закониту и правилну одлуку.

Записничар
Софија Рибич

Предсједник вијећа
др Вељко Икановић

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић